

[Hasle.]

denne Sondring i Praksis har nogen videre Betydning, det hører mere hjemme i de juridiske Systembegreber. Domstolene handler i meget stor Udstrækning efter Skøn, og Administrationen er i høj Grad bundet af Lovregler. Jeg tror, det bliver umuligt at opstille nogen bestemt Sondring mellem de to Ting, som kan begrundes en virkelig forskellig Behandling af dem.

Efter den Anledning, der her er givet ved Indfødsretslovforslagets § 3, vil jeg henstille til den højtærede Indenrigsminister og i Forbindelse med ham den højtærede Justitsminister — det maa formentlig være disse to, hvem Sagerne angaar — at tage hele Spørgsmaalet om Offentlighed i Administrationen op til en dybtgaaende Undersøgelse, ikke alene ved Administrationens egne Embedsmænd, men ogsaa gennem et Kollegium, hvor ogsaa andre Synspunkter end lige netop den røde Bygning er repræsenteret.

Aksel Larsen: Maa jeg først fremsætte en enkelt Bemærkning af anerkendende Art om det foreliggende Lovforslag. For et Par Aar eller tre siden søgte den kommunistiske Arkitekt Heiberg, der er født i Norge, dansk Indfødsret, men fik Afslag, og der var slet ingen Tvivl om, at Afslaget var givet, fordi han var Kommunist og beskæftigede sig med politisk Virksomhed. Jeg troede, at det betød, at alle, der beskæftigede sig med Politik, og som havde fremmed Statsborgerskab, ikke kunde opnaa dansk Indfødsret. Det glæder mig, at dette ikke er blevet hverken Princip eller Praksis, idet jeg her under Nr. 271 finder en Journalist Gunnar Leistikow, der hører til den Kategori af Folk, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch omtalte i Gaar, Trotskis Venner og Beundrere. Jeg kan ikke under nogen Omstændighed faa mig selv til at tro, at han kan faa Indfødsret, fordi han er Medarbejder ved „Social-Demokraten“. Jeg maa altsaa gaa ud fra, at man har ændret det Princip, hvorefter man for nogle Aar siden gav den kommunistiske Arkitekt Heiberg Afslag paa hans Ansøgning om Indfødsret.

Dernæst til det Spørgsmaal, der er af ulige større Betydning, om § 3. Vort Parti har herom stillet et Ændringsforslag, der simpelt hen gaar ud paa, at Paragraffen skal udgaa. Vi har det Synspunkt, at dansk Administration har alt for stor Magt, netop fordi den ikke er tvunget til at begrunde sine Afgørelser. Borgerne staar i de aller-

fleste Tilfælde retsløse over for disse Afgørelser, de ved ikke, hvad de begrundes med, paa Grundlag af hvilke Dokumenter, Indstillinger o. s. v. Afgørelserne er faldet. Det har hidtil været saadan, at der dog var eet Punkt, hvor man havde Ret til at faa at vide, hvad der begrundede, ikke en Afgørelse, men et Afslag, nemlig netop Spørgsmaalet om Indfødsret.

Det ærede Medlem Hr. Hasle har netop gjort sig til Talsmand for nogenlunde de samme principielle Synspunkter som jeg, men mærkeligt nok brugte han de Synspunkter til at begrunde, at han vil stemme for et Forslag om at forlade det gode Princip i dette Tilfælde. Det ærede Medlem motiverede ganske vist dette med, at der findes jo her Garantier, og desuden drejer det sig ikke om danske Statsborgere. Nej, men det drejer sig om Folk, hvis hele Velfærd kan være afhængig af, hvorvidt de faar det danske Statsborgerskab eller ej, og derfor er det dog saare beskedent, at det hidtil har været tilsikret dem, at de kunde faa at vide, paa hvilket Grundlag de havde faaet Afslag.

Desuden: hvor meget er Garantierne værd? Jeg har studeret Landstingsudvalgets Betænkning og i den fundet den samme Argumentation, som det ærede Medlem Hr. Hasle her fremsatte, nemlig at Indfødsrets sagerne finder Sted i nært Samarbejde mellem Indenrigsministeriet og Rigsdagens Udvalg. Jeg kan ikke indse, hvorledes dette eventuelle nære Samarbejde skulde kunne bevirke, at den enkelte fremtidig havde mindre Interesse i at faa at vide, hvorfor han har faaet Afslag, end ellers, og det staar der i Landstingsudvalgets Betænkning. Der staar, at den enkeltes mulige Interesse i at blive gjort bekendt med en Erklæring er af mindre Betydning for vedkommende, da Indfødsretssagerne afgøres ved Forhandling mellem Indenrigsministeriet og Rigsdagens Udvalg. Men der er ingen Logik i dette. Selv om der saa var nok saa megen Afgørelse ved et Rigsdagsudvalg, kunde det aldeles ikke paavirke den enkeltes Interesse i at faa at vide, hvorfor han ikke maa blive dansk Statsborger, paa Grundlag af hvilke Papirer, hvilke Indstillinger, hvilke Dokumenter, hvilke Udtalelser der er givet ham Afslag.

Men dernæst kommer Spørgsmaalet: Hvilke forfatningsmæssige Garantier kunde der i øvrigt ligge for den enkelte deri? — det vil jeg gerne have at vide, for jeg ved det ikke. Jeg har i hvert Fald hidtil troet, at det Landstinget faar at behandle, er Listen over Folk, som er indstillet af Indenrigsministeriet. Hvis det er saadan,